

جمعه 21 مهر 1439 - 13 اکتبر 2017

درگذشت شاعر بزرگ دوره قاجار استاد "محمدتقی شوریده شیرازی" (1305 ش)

درگذشت شاعر بزرگ دوره قاجار استاد "محمدتقی شوریده شیرازی" (1305 ش)

استاد محمدتقی شوریده شیرازی فرزند عباس، در سال 1236 ش در شیراز زاده شد و در هفت سالگی بر اثر آبله، از نعمت بینایی محروم گردید. وی پس از مرگ پدر در نه سالگی، تحت سرپرستی دایی قرار گرفت و از آنجا که دارای هوش سرشاری بود، در مدتی کوتاه به وسیله اشعارش بلندآوازه گردید و شعرش بر زبان‌ها افتاد. محمدتقی پس از آن راهی تهران شد و مورد توجه ناصرالدین شاه قاجار قرار گرفت و لقب فصیح‌الملک دریافت کرد. محمدتقی شوریده آن‌گاه به شیراز عزیمت نمود و تا پایان عمر در آنجا بود. شوریده شیرازی در اواخر عمر، تولید افتخاری مقبره سعدی را پذیرفت و در تعمیر آن کوشش فراوانی کرد. سرانجام این شاعر شیرازی، در شصت و نه سالگی وفات یافت و در جوار مزار شیخ اجل سعدی شیرازی مدفون گردید. شوریده شیرازی، در قصیده سرایی، غزل، طنز و مطایبه نوعی بسزا داشت. او به ویژه در سرودن اشعاری که متضمن کلمات عامیانه و اصطلاحات اهالی فارس است، مهارت فراوانی از خود نشان داده است. از شوریده شیرازی آثاری برجای مانده است که دیوان غزلیات، آذر، کشف‌المواد و نامه روشن‌دلان از آن جمله‌اند.

تصویب لایحه کاپیتولاسیون توسط مجلس شورای ملی (1343ش)

پس از آن که کابینه اسدالله علم، به دستور شاه، پیشنهاد آمریکا مبنی بر اعطای مصونیت قضایی به اتباع آمریکایی را به صورت یک لایحه قانونی در دولت تصویب کرد، این لایحه در نهایت در یک جلسه پر سر و صدای مجلس شورای ملی با نطق موافقین و مخالفین علی‌رغم رأی بالای مخالفان، به تصویب رسید. با تصویب این قانون، مستشاران نظامی آمریکا در ایران از مصونیت‌ها و معافیت‌های قضایی بهره‌مند شدند. این مصوبه که به صورت قانونی، سند اسارت ملت و دولت ایران را به دست آمریکا امضا می‌نمود، در حقیقت، روح و جان انقلاب شاه و آمریکا بود که اینک برملا می‌گردید. تصویب این لایحه در مطبوعات اعلام نشد ولی پس از مدتی که از تصویب آن گذشت، حضرت امام خمینی (ره) از آن مطلع شدند. با آگاهی امام از مفاد این مصوبه، ایشان با درایت و دوراندیشی خاص خود، در سخنرانی رسواگرانه‌ای، عواقب شوم این لایحه را مطرح ساخته و از دولت خواستند که آن را ملغی نماید. رهبر نهضت در این سخنرانی طوفان‌زا، نفوذ آمریکا را به همه اعلام خطر کردند و فرمودند: "امروز تمام گرفتاری ما از آمریکا و اسرائیل است" به دنبال این سخنرانی، اعلامیه امام نیز در تیراژ بسیار زیاد و در سطح گسترده‌ای با شیوه‌ای ابتکاری در یک زمان پخش گردید. امام در این اعلامیه، تصویب کاپیتولاسیون را اقرار به مستعمره بودن ایران نامیدند و رای ننگین مجلسین را مخالف اسلام و قرآن شمردند. این سخنرانی امام در چهارم آبان 1343 و نیز صدور اعلامیه توسط آن حضرت، به رژیم بسیارگران آمد و پس از چند روز در زمان دولت حسنعلی منصور، حضرت امام را در سیزدهم آبان 1343 به ترکیه تبعید کردند. این قانون خفت بار و ننگین سرانجام با پیروزی انقلاب اسلامی برای همیشه لغو شد.

درگذشت استاد "حسین بهزاد" مشهورترین نگارگر معاصر ایران (1347 ش)

استاد حسین بهزاد در سال 1273 ش در تهران به دنیا آمد. او در اوایل کودکی به سبب علاقه بسیار به نقاشی و بی‌توجهی به درس، از مدرسه اخراج شد. پدرش او را به استاد نقاشی سپرد و او به نقاشی پرداخت. بهزاد با ارائه آثار هنری خود، به تدریج مشهور گردید و سرانجام به عنوان بزرگترین و پرآوازه‌ترین مینیاتوریست معاصر ایران شناخته شد. او با ابداعاتی در هنر مینیاتور، این هنر اصیل و ارزشمند ایرانی و اسلامی را بهبود بخشید. استاد بهزاد در به کارگیری رنگ‌ها از شیوه‌های بدیع استفاده می‌کرد و با رنگ، شادی می‌آفرید یا غم و اندوه را به بیننده القا می‌کرد. شاهنامه فردوسی، ایوان مدائن و فتح بابل از جمله آثار ارزشمند ایشان است. وی در اواخر عمر، از هنرکده هنرهای تزئینی، دکترای افتخاری دریافت کرد و به استادی آن درآمد. استاد بهزاد، مردی متواضع و در عین حال عاطفی و حساس بود و به اهل بیت عصمت و طهارت (ع) عشق می‌ورزید. ایشان سرانجام در 21 مهر 1347 ش در 74 سالگی درگذشت.

رحلت "شیخ طوسی" عالم شهیر شیعه و مؤسس حوزه علمی و نجف اشرف (460 ق)

شیخ ابوجعفر محمد بن الحسن طوسی معروف به شیخ الطائفه از ستارگان درخشان جهان اسلام در سال 385 قمری در خراسان به دنیا آمد. در سال 408 قمری یعنی 23 سالگی به بغداد که مرکز بزرگ علوم و فرهنگ اسلامی آن زمان بود مهاجرت نمود و تا پایان عمر در عراق ماند. وی مدت پنج سال از محضر درس شیخ مفید مستفیض شد و 23 سال هم از خدمت سیدمرتضی شاگرد ارزشمند شیخ مفید بهره‌مند شد. شیخ طوسی پس از استادش سید مرتضی، ریاست علمی و فتوایی شیعه را بر عهده گرفت و به علت یک سلسله آشوب‌های به وجود آمده از سوی مخالفان،

خانه و کتابخانه؛ اش به تاراج رفت. شیخ که خانه، کتاب؛ ها و دست؛ نوشته؛ های خود را در بغداد از دست داده بود، به نجف اشرف مهاجرت کرد. او حوزه؛ علمی جدیدی را در آنجا به وجود آورد و پایه؛ های استوار این مرکز بزرگ را بنا گذاشت به طوری که پس از گذشت هزار سال از آن تاریخ، هنوز اصالت علمی خود را حفظ کرده و دیگر مراکز اسلامی را تغذیه؛ فرهنگی می؛ کند. شیخ طوسی فقه را با نگارش کتاب "المبسوط" وارد مرحله؛ ای جدید نمود، ولی دو اثر بسیار مهم ایشان با نام "تهذیب" و "استبصار" در کنار کتاب "کافی از کلینی" و "من لایحضره الفقیه از شیخ صدوق" کتب چهارگانه؛ حدیث شیعه را تشکیل می؛ دهند. شمار آثار شیخ طوسی به بیش از 50 جلد می؛ رسد که التبیان فی تفسیر القرآن در 10 جلد، تلخیص الشافی، کتاب الأبواب و... از آن جمله؛ اند. گذشته از آثار گرانبها و ارزشمند علمی، دانشوران بزرگی در حوزه؛ درسی شیخ طوسی پرورش یافتند که شمار آنان را افزون از سیصد دانشمند مجتهد نوشته؛ اند. شیخ طوسی سرانجام در محرم سال 460 قمری در 76 سالگی رخ در نقاب خاک کشید و در نجف اشرف به خاک سپرده شد. آغاز جنگ چالدران بین پادشاهی ایران و امپراتوری عثمانی (920 ق)

پس از روی کار آمدن سلطان سلیم اول به پادشاهی عثمانی در 918 ق، وی اقدام به قتل عام بیش از چهل هزار تن از شیعیان نمود. در سال 920 ق جنگ سختی در چالدران روی داد که به شکست شاه اسماعیل صفوی انجامید و تبریز به دست عثمانی افتاد. هرچند بر اثر مقاومت مردمی شاه عثمانی مجبور به تخلیه؛ آذربایجان شد ولی اثر این شکست تا آخر عمر شاه صفوی، او را می؛ آزرده.